Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työntekijän eläkelain (395/2006) 145 ja 193 §,

muutetaan 2 §:n 1 momentti, 195 § ja 203 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 1 momentti laeissa 69/2016 ja 1468/2019, sekä

lisätään lakiin uusi 195 a ja 210 a § seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *eläkelaitoksella* 1 §:n 3 momentin mukaista työeläkevakuutusyhtiötä, eläkekassaa tai eläkesäätiötä;

2) *työsuhteella* työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:n mukaiseen työsopimukseen perustuvaa työsuhdetta;

3) *työeläkkeellä* 3 §:ssä tarkoitettujen lakien mukaista eläkettä;

4) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa tai sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, tartuntatautilain (1227/2016) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetyskorvausta taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain (1521/2016) tai tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä annetun lain (1522/2016) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (460/2016) mukaista tilapäistä ansionmenetyskorvausta;

5) *ansaitulla eläkkeellä* tässä laissa tarkoitettujen työansioiden, päättyneen eläkkeelläoloajan ja 4 kohdassa tarkoitettujen palkattomien aikojen perusteella karttunutta eläkettä sekä valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) perusteella karttunutta etuutta;

6) *ensisijaisella etuudella* 92 ja 93 §:ssä tarkoitettua etuutta, joka maksetaan työeläkkeen määrästä riippumatta täysimääräisesti ja vähennetään tämän lain mukaisesta etuudesta;

7) *EU:n sosiaaliturvan perusasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004 ja *EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 987/2009;

8) *EU- ja ETA-maalla* maata, jossa sovelletaan EU:n sosiaaliturvan perusasetusta tai sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71;

9) *tietosuoja-asetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus);

10) *kolmannella valtiolla* muuta kuin EU- tai ETA-maata, Sveitsiä tai valtiota, jonka kanssa Suomi on solminut kahdenvälisen sosiaaliturvasopimuksen;

11) *sosiaaliturvasopimuksella* Suomea sitovaa kansainvälistä, sosiaaliturvaa koskevaa sopimusta;

12) *teoreettisella eläkkeellä* laskennallista eläkettä, jota määrättäessä työeläkelakien alainen ja EU- ja ETA-maassa työskentelyaika luetaan tämän lain mukaiseksi työskentelyajaksi;

13) *alimmalla vanhuuseläkeiällä* 11 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua työntekijän syntymävuoden perusteella määräytyvää vanhuuseläkeikää.

— —

14 luku

Tietojen antaminen, saaminen ja salassapito

195 §

Työnantajan velvollisuus antaa tietoja

Jos käsiteltävänä olevan vakuuttamis-, eläke- tai kuntoutusasian ratkaisemiseksi tai muuten tämän lain tai Eläketurvakeskuksesta annetun lain mukaisten tehtävien toimeenpanossa tarvitaan tietoja työntekijän työskentelystä ja työolosuhteista tai muista vastaavista seikoista, työnantaja on velvollinen antamaan tiedot eläkelaitokselle, Eläketurvakeskukselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle.

Pyydettäessä työnantajalta työntekijän eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja, työnantajalle saa ilmoittaa vain ne työntekijää koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä työnantajalta pyydettävien tietojen yksilöimiseksi.

195 a §

Eläkelaitoksen oikeus tietojen antamiseen eläkeasian ratkaisemista varten

Eläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa työkyvyttömyys- ja työuraeläkeasian käsittelyyn liittyviä tietoja hakijan terveydentilan selvittämiseksi tai työkyvyn arvioimiseksi lääkärille tai muulle terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitetulle ammattihenkilölle taikka terveydenhuollon toimintayksikölle, jos tietojen antaminen on välttämätöntä vireillä olevan etuusasian ratkaisemiseksi.

203 §

Tietojen antaminen vakuutusyritysryhmän sisällä

— —

Jollei tietosuoja-asetuksesta muuta johdu, työeläkevakuutusyhtiö voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 1 momentissa tarkoitetulle toiselle yritykselle asiakaspalvelua, asiakassuhteen hoitoa ja muuta asiakashallintaa varten tarpeelliset tiedot. Tällaisia ovat tiedot työnantajan

tai yrittäjän nimestä, henkilö-, yritys- ja yhteisötunnuksesta sekä asiakastunnuksesta, tiedot yhteydenpitoa varten, tiedot yrityksen omistussuhteista ja vakuutusjärjestelystä, palkkasummasta sekä näihin tietoihin rinnastettavat, asiakashallintaan liittyvät tiedot.

— —

210 a §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitetulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että eläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

_____

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä huhtikuuta 2020.

Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2020

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen